

Barcelona ha estat durant molts segles una ciutat gremial. La toponímia urbana, amb el nom de carrers d'oficis, ho demostra a bastament. La historiografia municipal ha estat orgullosa de l'existència dels gremis, del seu paper econòmic i de la seva participació en el govern de la ciutat a través del Consell de Cent fins 1714. Els gremis han estat un element fonamental a la xarxa social de les ciutats europees durant molts segles, des de l'Edat Mitjana fins la Revolució Industrial, i Barcelona és un dels casos que es poden estudiar millor.

Per la mateixa diversitat del treball artesanal i de la seva organització, en el cas de Barcelona amb un centenar de corporacions diferents, l'estudi dels gremis s'ha fet, de manera majoritària des de la història d'una corporació d'un sector d'activitat determinat, i el mateix programa d'aquestes jornades n'és una mostra. Tanmateix l'estudi d'un gremi concret es fa a partir d'un esquema general del que és una corporació d'oficis, amb els seus vessants organitzatius, socials, econòmics, laborals, religiosos i polítics, difícils de separar els uns dels altres. No falten però, estudis de conjunt que analitzen de manera transversal les qüestions comunes a totes les corporacions d'oficis, sobretot les relacionades amb el poder municipal. Les corporacions, primer i durant molt temps amb el nom de confraries, han estat presents a la història de Barcelona des del segle XIII fins a principis del XIX. És important conèixer els seus orígens i formació, fins que van assolir un perfil complet o almenys definit, però també ho és analitzar el seu procés de desaparició en el primer terç del segle XIX i veure com la societat urbana va evolucionar vers noves formes d'organització del treball, que alhora ho eren de relació social.

L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona i el Museu d'Història de Barcelona, les dues institucions municipals de referència en la preservació i la difusió del patrimoni dels gremis, amb aquestes jornades volem actualitzar els coneixements sobre aquestes corporacions, donant a conèixer el resultat de recerques recents i facilitant el diàleg sobre el valor dels gremis dins la història de la ciutat. Unes jornades en les quals les visions transversals del fet corporatiu es contrastaran, una vegada més, amb les anàlisis de sectors gremials específics, aquells que han estat renovats per la recerca de nous investigadors en els darrers anys.

LLOC DE CELEBRACIÓ

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
Sala d'Actes Agustí Duran i Sanpere
Carrer de Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona

INFORMACIÓ I RESERVES

Tel.: 93 256 22 55
shb@bcn.cat

INSCRIPCIÓ

Termini:

del 15 de febrer al 8 d'abril de 2016.

Cal fer la reserva de plaça per telèfon o per correu electrònic, tot aportant el nom, adreça, telèfon de contacte i adreça electrònica.

D'acord amb la llei 15/1999 de protecció de dades de caràcter personal, les vostres dades personals formen part d'un fitxer automatitzat. Aquest fitxer compleix amb les mesures i nivells de seguretat exigits per la llei.

MODALITATS

General: 32 €

Estudiants, aturats i jubilats: 16 €

Amb la presentació de l'acreditació corresponent

Personal de les institucions organitzadores

Subjecte a la disponibilitat de places

PAGAMENT

Per ingrés bancari a "la Caixa",
c/c ES37 2100-3236-89-2200098427,
codi *Gremis16*

FORMALITZACIÓ

Cal fer arribar el comprovant de l'ingrés a la Secretaria de les Jornades per correu postal (carrer de Santa Llúcia, 1. 08002 Barcelona) o per correu electrònic a shb@bcn.cat

COORDINACIÓ CIENTÍFICA

Pere Molas i Xavier Cazeneuve

COORDINACIÓ TÈCNICA

Gerard Preminger

**ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT
DE BARCELONA**

JORNADES

Els gremis de Barcelona

Coordiadors: Pere Molas i Xavier Cazeneuve

12, 13 i 14 d'abril
de 2016

DL B.4426-2016

bcn.cat/
arxiu/historic
facebook.com/bcnarxiu municipal
twitter.com/bcn cultura

**Ajuntament de
Barcelona**

12.04.16

08.30 h	Recepció i lliurament de documentació	09.30 h
09.00 h	Inauguració de les Jornades	
09.30 h	TAULA 1: HISTORIOGRAFIA I FONTS	
	El prestigi dels gremis a Barcelona: fonament historiogràfic Ramon Grau, historiador	
	Els fons documentals gremials de la ciutat de Barcelona Àngels Busquets, Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona	10.30 h
10.30 h	Debat	11.00 h
11.00 h	Pausa	11.30 h
11.30 h	TAULA 2: LA SOCIETAT GREMIAL	
	L'evolució de les confraries medievals Jaume Riera, historiador	
	La participació política dels menestrals en el govern de la Barcelona Medieval Eduard Juncosa, Universidad Complutense de Madrid	
	Els gremis i el govern municipal: participació i representació corporativa al Consell de Cent en època Moderna Jaume Dantí, Universitat de Barcelona	13.00 h
	L'exigència de puresa de sang per part de col·legis i gremis de la Barcelona moderna Josep Capdeferro, Universitat Pompeu Fabra	16.30 h
16.30 h	Les confraries devocionals a la Barcelona moderna: balanç i perspectives Xavier Torres, Universitat de Girona	
	Del règim gremial al sistema liberal: menestrals, fabricants i comerciants de Barcelona, 1750-1850 Àngels Solà, Universitat de Barcelona	
	Dones i oficis: del gremi a la família a la Barcelona del segle XIX Juanjo Romero, Universitat de Barcelona	18.00 h
18.00 h	Debat	

13.04.16

09.30 h	TAULA 3: MEMÒRIA DELS GREMIS	9.30 h
	La col·lecció de peces de gremis barcelonins del MUHBA Josep Bracons, MUHBA	
	La presència dels gremis en la trama urbana barcelonina Xavier Cazeneuve i Albert Cubeles, Barchinona.cat	
	Debat	
	Pausa	
	TAULA 4: ELS COL·LEGIS	
	La regulació de l'ofici d'especier-apotecari a Barcelona Carles Vela, historiador	11.00 h
	Evolució institucional dels procuradors dels tribunals de Barcelona. Segles XVIII-XX Marià Hispano, historiador	11.30 h
	El Col·legi de la Seca Reial de Barcelona: una corporació per al personal de la casa de la moneda Albert Estrada-Rius, Museu Nacional d'Art de Catalunya	12.30 h
	Debat	13.00 h
	TAULA 5: LA CONSTRUCCIÓ I EL FERRO	
	Constructores de Barcelona: ocho siglos de historia Francisco Martínez Hoyos, historiador	
	El gremi de la fusta: ordenances, tallers i conflictes Rosa Creixell, Universitat de Barcelona	13.45 h
	Confraria fabrorum Barchinone: l'organització dels oficis relacionats amb la indústria derivada del ferro a la Barcelona baixmedieval Lluïsa Amenós, doctora en Història de l'Art	
	Debat	

14.04.16

9.30 h	TAULA 6: ELS GREMIS ARTÍSTICS	
	L'organització de l'ofici i confraria dels argenters de la ciutat de Barcelona a través dels seus privilegis i ordinacions Isabel de la Fuente Castelló, historiadora	
	Els vitrallers, entre els oficis del vidre i l'art de la pintura Sílvia Cañellas, historiadora	
	Estudi comparatiu del gremi de ceramistes amb altres gremis d'artesans (segles XIV-XVI) M. Carmen Riu de Martín, Universitat de Barcelona	
	Pausa	
	Confratrie Librarium civitatis Barchinone i l'ofici dels llibreters a la ciutat de Barcelona. Estudi institucional i edició de les fonts històriques (segles XVI-XIX) Rosa Gregori, Arxiu de la Corona d'Aragó	
	Lluita corporativa, sotmetiment institucional i represa econòmica dels gremis de Velers i Velluters de Barcelona en els segles XVII-XVIII Victor Mata, historiador	
	Debat	
	CONFERÈNCIA DE CLOENDA	
	La projecció social dels gremis Pere Molas, Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona	
	Balanç i cloenda	